

at komme til et praktisk Resultat, idet der i det Hele ikke i Udvalget var Stemning for at gaae med til de Bespareser, jeg foreslog, medens der ad den nævnte Vej indirecte vilde kunne naaes en Besparelse i de store Udgifter for Statskassen i det kommende Finantsaar. Da der vistnok er Mange her i Thinget, som ønske, at vi skulle undgaae Udskrivningen af en extraordinair Skat, forekommer det mig, at de, der have denne Betragtning, maae være vel stemte for en Foranstaltning, der gaaer ud paa at befrie Statskassen fra et saadant directe Tilskud, naar man dog kan faae det, hvoril Tilskudet skulde have været anvendt, udført, og naar man ikke har nogen begrundet Formodning om, at man i det Hele kan komme bort fra Bevillingen. De kunne, mine Herrer, see denne Sag forskjelligt, men jeg troer ikke at tage fejl i, at der i et Dieblif som dette, da der foreligger et Forslag til Lov om Theatrets Ordning, og efter den Erfaring, vi have om, hvorledes denne Sag betragtes i det andet Thing, kun er overordentlig ringe Udsigt til, at vi skulde kunne sætte igjennem iaar at nægte Tilskudet til Theatret, eller endog kun at give Theatret de formindskede Indtægter, som jeg havde tænkt at foreslaae her i Thinget, men som jeg ikke kom frem med af de angivne Grunde, naaget jeg troer, at det kunde have været foreslaaet, uden at komme til at gribe ind i Theatrets Virksomhed. Naar man kun har Balget imellem enten directe af Statskassen at udbetale disse 50,000 Rb. eller at faae en Sum betalt til den omtalte Anstalt af Fonds, som ellers blot lægge Pengene op, og som vedblive dermed hvert Aar, paa samme Tid som man gjør de største Banskæligheder ved at anvende noget af deres Overskud til nogetsomhelst Andet end til selve de paagældende Institutioner, saa forekommer det mig, at en simpel Beregning maa lede til, at man gaaer ind paa det Forslag, som nu foreligger fra det hele Udvalg med Undtagelse af eet Medlem, og det er dette, som har bestemt mig til at gaae ind deraa. — Der faldt adskillige Yttringer fra det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds, som gjøre, at jeg ikke kan tilbageholde nogle Nødyttringer. Det ærede

Medlem meente, at man skulde bevare og opspare disse særlige Fonds, fordi man deri havde en Riske, hvorfra der kunde hentes Understøttelse til Folkets Trang til aandelig Udvikling. Det ærede Medlem talte om, at han endog kunde være fristet til at sammensmelte dem alle i een Fond, medens han lidt iforveien havde sagt, at det at anvende disse Midler til noget Andet end det, hvortil de særligt vare bestemte, var at gjøre Indgreb i de gamle Fundatser og de særlige Bestemmelser; men et saadant Indgreb vilde jo det ærede Medlem netop selv gjøre sig skyldig i, hvis han tilraadede, at man sammensmeltede alle disse Fonds til een fælles Undervisningsfond eller Oplysningsfond. Derved kom det ærede Medlem netop til at gjøre sig skyldig i det, som han finder, at vi Andre gjøre os skyldige i, ved at gaae den Vej, som her er foreslaaet, og hans Bemærkninger holde altsaa ikke engang Stil fra hans eget Standpunkt. Grunden, hvorfor jeg ikke vil lade hans Yttringer staae uimodsagte, er imidlertid den, at der efter min Overbeviisning paa Bunden af hans Betragtningssmaaede ligger en dyb Mistillid til Folkerepræsentationens Interesse for Folkets aandelige Udvikling; det er det, jeg ikke kan lade staae uimodsagt. Jeg er overtydet om, at selv om vi inddroge alle disse særlige Fonds i Statskassen, vilde der aldrig komme den Tid her i Landet, da nogetsomhelst berettiget og almeen anerkjendt Fordring paa Hjælp til Oplysning eller til Folkeudvikling i aandelig Retning skulde blive nægtet. Man har ikke nogetsomhelst Erfaring, som man kunde bevaabe sig paa til Støtte for den modsatte Mening, thi den nuværende Repræsentation har altid paa enhver Maade imødekomet alle de berettigede Krav, som med Rette kunde opstilles, og som ere blevne opstillede; men man har undertiden givet Sagen et andet Udseende. Man har undertiden begjært Penge til et eller andet Formaal, som i Grunden ikke var Andet, end at en eller anden Mand skulde hjælpes frem, under Paaskud af, at det var Videnskab eller Kunst, som fordrede denne Hjælp. Da har man tilladt sig at stille Manden fra Kunsten og vist, at det, man vilde, ikke var en Understøttelse for Personen, men dertimod